

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Gospodskih ulicah št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

„Inter pocula“.

V sredo opoludne zbrali so se deželni poslanci štajerski in še mnogi drugi odličnjaki v kleti prenovljenega deželnega dvorca na „d'ejeneur“. Povabil jih je bil preuzvišeni gospod deželni glavar grof Wurmbrand. Jedila so bila okusna, vina izborna, družba vesela in zabavna. Deželni glavar delal je kot hišni gospodar „honeurs“, napival tu in odzdravljaj tam, ter si s svojo kavalirsko ljubeznivostjo skušal pridobiti marsikaterega osebnega spoštovalcu tudi mej političnimi nasprotniki. Gospod dež. glavar hodil je od mize do mize, in kamor je prišel, vsprejeli so ga bajè radosno. Konečno je prišel tudi k mizi, za katero so sedeli poslanci slovenski. Imeli so svojo mizo! Deželni glavar nazdravil je tudi njim. Izrekel je svoje obžalovanje, da so slovenski poslanci ločili se od drugih povabljenecv, ter sedli za svojo posebno mizo. Prigovarjal jim je, naj se čutijo tod domače in naj bodo prepričani, da se varujejo tudi tukaj interesi naroda slovenskega. In še več je povedal gospod deželni glavar. Zagotovil je slovenske poslance, da on in somišljeniki njegovi gledajo na to, da se uvažuje vsaka beseda, katero izreče slovenski poslanec, prav zategadelj, ker so Slovenci v manjšini. In prosil jih je še, naj to povedo svojim volilcem, in konečno napil slovenskemu prebivalstvu Štajerske.

Ta napitnica vzbudila je nekoliko senzacije. Sivolasi poslanec Radey zahvalil se je ginjen gospodu dež. glavarju, naglašal, da je potreba dobrega sporazumljenja mej Slovenci in Nemci, in napil jedinstvu in slogi. Ginjenost gospoda posl. Radeya nam je umevna; on sedi že celo vrsto let v deželnem zboru štajerskem in vaje je, da se z zastopniki slovenskega prebivalstva ne ravna posebno prijazno. Ni se torej čuditi, da so ga ginile ljubeznive besede glavarjeve. A tudi na gospoda deželnega glavarja naredil je ta nepričakovani uspeh njegovih besed prijeten utis, tako da je slovenske poslance še jedenkrat ogovoril. Tedaj pa jim je rekel: „Iz mej vas očital mi je nekdo v dež. zboru, da sem, potujoč po Spodnjem Štajerskem, govoril tako, kakor da sem vojvoda štajerski. Zagotavljam vas, da bi se do te časti rad popel, samo da

je dosežna. Ali bi bili vi s tem zadovoljni, tega ne vem. Sodim pa, da je to dostojanstvo v sedanjih razmerah nedosežno. Dotični govornik povedal je pa še nekaj drugega, vprašal me je, s kakšnim pravom se vèdem „očetovski“. V tem oziru imam jaz svoj nazor. Želim, da bi vsakdor zmatral dež. odbor in dež. glavarja svojim očetom, da bi bil vsakdor prepričan, da misli tu dež. odbor in dež. glavar zanj z očetovsko brižnostjo. Deželni zastop se je rodil iz patrijarhalnega načela; uprav slovanska zadruga naziva starejšino očetom. Razven Boga, poznamo sicer v Avstriji samo jednega očeta, presvetlega cesarja, a dovolito mi, da tudi jaz v svojem srci nosim očetovska čustva do prebivalstva.“

Take „rožice“ je sadil gospod deželni glavar štajerski! Lepa beseda najde zmirom lepo mesto in zato se ne hudujemo, da je ekscelenca tako nagovarjal slovenske poslance. Vemo tudi, da ni vse zlato, kar se „inter pocula“ svéti. Toda gospod glavar je takó ostantativno poudarjal svoja očetovska čustva tudi glede na štajerske Slovence, da moramo tudi njegove besede uvaževati kot nekoliko resne. Gospod grof torej govoril je o očetovskih čustvih. Pravi oče ljubi svoje otroke, ljubi vse jednako in skrbi za njih blaginjo, in kaže to pri vsaki priliki tudi z dejanji. Deželni glavar štajerski pa ljubezen in srb za Slovence? Te lastnosti dosedaj nismo pri njem spoznali, ne spominjamo se, da bi bil on tista izjema v nemškem Gradci, katera bi kazala prijaznost slovenskemu Spodnjemu Štajerju. Pač pa se spominjamo še dobro, da je bil grof Wurmbrand tisti, ki je pred nekaj meseci v državnem zboru s posebnim govorom pobijati skušal pravice Slovencev, ki je celo se drznil očitati nam protiavtstrijske aspiracije! Tedaj je on govoril, kakor more govoriti samo očuh, ki mrzi pastorka, in zaradi tega zmatramo njegov zadnji očetovski „toast“ za sedaj za gole besede, besede, nič kot besede!

Ali pa hoče morebiti štajerski gospod glavar nastopiti druga pota? Ali namerava slovenske poslance z omamljivo ljubeznivostjo odvrniti od tiste odločnosti, katero so pokazali uprav v tem zasedanju deželnega zbora? Če je to, potem je zgrešil pravo sredstvo. Z duhtečimi napitnicami še ni vse

opravljeno. Slovenski poslanci na Štajerskem boré se za najvitalnejše interese svojega naroda, teh pa ne bodo žrtvovali „zaradi lepih očij“ gospoda dež. glavarja štajerskega. Milo in drago nam bode, ako se razvije iz pogovora v deželnega dvorca kleti boljše razmerje mej slovenskimi in nemškimi poslanci, ali na troške naših političnih načel se to gotovo ne bode zgodilo, ker se zgoditi ne sme!

Deželni zbor kranjski.

(XIII. seja, dne 7. aprila 1892. leta.)

Ob 3/4 na 11. uro se prične seja. Prečita se zapisnik zadnje seje in potrdi brez ugovora. Deželni glavar naznani sklep zadnje tajne seje, ki se glasi: Oficijalu Ivanu Kozjeku dovoljuje se od 1. maja 1892. dalje osobna doklada letnih 150 gld. tako dolgo, da doseže zistemizovano služnino letnih 900 gld.

Posl. Krsnik vpraša dež. glavarja glede neke ceste v Moravškem okraji, zakaj se ni predložil dotični načrt zakona.

Dež. glavar Detela odgovarja in naznanja razloge, zakaj se ta stvar še ni rešila, posebno ker je bil dež. nadinženir g. Wičl zadržan po družih silnih poslih. Za prihodnjo zasedanje bodo se pa gotovo stavili potrebni nasveti za zgradbo te ceste.

Poročila dež. odbora: 1.) O vprašanji, tičočem se strežniškega osobja v blaznici na Studenci; 2.) o napravi zavoda za gluboneme in slepe na Kranjskem; 3.) glede preskrbljevanja krajev v ozemlju Pivke z vodo in 4.) glede odkupa obeh kneza Auersperga mostov pri Krki in Soteski, nahajajočih se na deželnih cestah Novomesto-Žužemberk-Ljubljana in Soteska-Črnomelj izročé se fin. odseku; poročilo glede uvrstitve v cestnem skladovnem okraji Ljubljanska okolica se nahajajoče iz Sneberja na Zalag držeče občinske ceste mej okrajne ceste pa se izroči upr. odseku.

Posl. Hribar poroča o proračunu gledališkega zaklada za l. 1892. Poročilo fin. odseka govori neobširno o napredovanji stavbe dež. gledališča, ker zaradi bolehnosti gledališkega poročevalca gosp. dr. Schafferja dež. odbor ni predložil poročila o tej reči. Razven dekorativnega dela je gledališče skoro popolnoma dodelano. Spodnje pozorišče in vrvišče

LISTEK.

Čikago in tamošnja svetovna razstava.

(Konec.)

Ustanovilo se je tudi „razstavno društvo“ na akcije (30.000 akcij) ki je tudi že 5 milijonov zbralo. Ker so pa prvotno vrednost akcij že davno preplačali, upajo ravnateljji še drugih 5 milijonov nabrati. Tako je sedaj za razstavo 15 milijonov na razpolaganje brez tistega 1 1/2 milijona, katerega je zavezna vlada dovolila.

Razstavni prostor ob obalah Mičiganskega jezera bode obsegal nad 400 ha. Glavni del razstavišča se nahaja na južni strani v „Jaksonparku“, za katerega olepšavo je izdalo ravnateljstvo 4 milijone dolarjev. Avstrijski oddelek bode obsegal 8000 m², torej ravno toliko, kot na svetovni razstavi v Parizu l. 1872. Posebno avstrijski pivovarji se marljivo pripravljajo, da bodo razstavili svoje izdelke v Čikagu. Turški sultan je dovolil, naj se postavi na razstavišči celo mobamedanska džamija (mošeja) in tudi inoverske bogamolje se bodo tam videle.

Park so začeli pripravljati in poslopja zidati

za razstavo dne 27. januarja 1891 in delo napreduje tako hitro, da bode do 12. oktobra t. l. vse pripravljeno in ta dan se razstava slovesno odpre. Na razstavišči bode več zgradb, ki bodo prouzročevale začudenje obiskovalcev. Jezero so podaljšali kot morski rokav mej park in napravili umetne otoke. Od tega zaliva so izkopali umeten prekop do ribnika, ki se nahaja na četerovoglatem prostoru sredi glavnih poslopij. V ribniku je velikansk vodometa, čegar curki se bodo blesketali čez dan v solnčnih žarkih, po noči pa v raznobarveni električni razsvetljavi. Glavno poslopje mornarskega oddelka bode podobno velikanski vojni oklopnači najnovejšega uzorca. Na njenem krovu bode natanjko vse tako urejeno, kakor je bojna ladija opravljena in s topovi oborožena. Niti torpedovke ne bodo manjkale. Najbolj velikanska bodo poslopja za kolonijalno blago, za razne stroje, za rudarstvo in elektriko. Pod zemljo bodo izkopali poseben rudnik, ki bode predstavljal bogastvo Unije glede rudnin. Poslopja bodo večinoma iz železa, jekla in stekla. Zunanje in notranje nakrasnine sten bodo izrezljane iz žgane ilovice. Vrtnarska razstava bode na velikem travniku v severnem delu parka, ki se ne bode nič spremenil. Na jugovzhodni bolj vzvišeni strani parka

bode oddelek za poljedelstvo in živinorejo ter gozdnarstvo. Za živali bodo celo posebne bolnišnice napravljene in na posebnih vozovih bodo vozili živali pred ogledovalce. Tudi za lepe umetnosti pripravljena je posebna palača, v kateri se posebno odlikuje hram za glasbo in pa dvorana za električno razsvetljavo. Najčudnejši pa bode razstavni stolp, ki bode meril 430 m, bode torej za 130 m višij, nego Eifflov stolp na Pariški razstavi. In da bi v vsakem oziru prekosili vse dosedanje poskušnje na električnem polji, sklenili so Amerikanci napeljati iz 700 km oddaljenega slapa Niagara gonilne moči za 100.000 konjskih sil. Za to bodo potrebovali 30.000 Voltajevih elementov in dobe tako neizmerno moč, s katero bodo gonili vozove tudi potem, ko razstava mine, in ki jim bo služila za električno razsvetljavo celega mesta.

Sedaj se v Čikagu noč in dan dela, da dovrše pravočasno vse priprave za razstavo. Zato pa ljudje od vseh stranij kar vro v mesto, nadejaje se dela in zaslužka. Ali le premnogi se varajo v svojih nadah, kajti uradno poročilo javlja, da je sedaj v Čikagu okolu 30.000 ljudij brez vsakega zaslužka. Vsak hih lahko opaziš zdravega človeka, ki prosi miloščine, samo da utolaži svoj kruleči

